

KEDVES VENDÉGEK!

Nagy tisztelettel és örömmel köszöntöm Önöket ipartörténeti időutazásunkon.

Az 1950-es évektől az 1980-as évek végéig a térség és az ország meghatározó gyára volt a Csepel Autógyár, mely a legszebb időszakában tízezer embernek adott munkát. A gyár hozzájárult Szigetszentmiklós fejlődéséhez, mely a háború után először nagyközséggé, majd 1986-ban várossá vált. A település Képviselőtestületének döntése értelmében az ÁTI-Sziget Ipari Parkkal együttműködve 2015 óta látogatható a múlt eme szegmensét bemutató kiállításunk. A nyitás óta több ezer ember tekintette meg ezt az országosan is egyedülálló gyűjteményt.

A kiállítás elsősorban technikatörténeti jellegű, ugyanakkor a település egy fontos korszakát is megjeleníti. Az elmúlt évek során több alkalommal az egész ország megismerhette a szigetszentmiklói Csepeleket, legutóbb a gyár 70. születésnapján a nagyszabású Csepel Autógyári Napon.

Mindenkinek szívből ajánlom ezt az egyedülálló kiállítást, és kívánom, hogy a technikatörténeti gyűjtemény híre még több, a téma iránt érdeklődő emberhez eljusson szerzte az országban.

Szigetszentmiklós, 2021.
Lázár Gergő
igazgató

TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

1941-ben Szigetszentmiklós és Tököl határában megnyílt a Dunai Repülőgépgyár, mely Messerschmitt zuhanóbombázókat gyártott a náci hadigépezet részére, és az elkészült gépek próbarepüléseinek kiszolgálására épült meg a szomszédos Tököli Repülőtér. A komplexumot a II. világháború során a szövetséges légierők több ízben bombázták, melynek során a gyár dolgozói közül több mint negyvenen vesztették életüket, és a termelés is leállt, illetve áthelyezték Kőbányára.

A háború után Magyarországot egyebek mellett súlyos járműhiány sújtotta, az újjáépítéshez teherautókra

volt szükség. Az új járműgyár létrehozására hosszas mérlegelés után a volt Dunai Repülőgépgyár romos komplexumát jelölték ki. 1949 tavaszán megkezdődtek az újjáépítési munkák az új Csepel Autógyárban, és 1950 februárjában indult meg a járművek gyártása. Az első D-350 típusú teherautó áprilisban gördült le a szalagról, év végére pedig 1666 db Csepel teherautó került forgalomba.

A Csepel Autógyár elindítása szükségképpen fellendítette a magyar ipar több szegmensét, hiszen a gyár számos alapanyagot és készterméket rendelt más hazai gyáraktól, így sok más magyarországi üzem számára biztosított felvevőpiacot a Csepel.

Az autógyár beindulása magával hozta Szigetszentmiklós község robbanásszerű növekedését is. A nagyüzem munkásai számára a falunak a Csepel Autógyár felé eső oldalán megindult a lakótelep építése, vele együtt bölcsőde, óvoda, iskola épült. 1949-ben alig hatezren laktak a településen, 1960-ra tízezer fölé emelkedett a lélekszám. A további növekedés következtében 1970-ben Szigetszentmiklós nagyközségi rangot kapott.

A Csepel Autógyár fennállásának első két évtizedét a teherautók gyártása határozta meg. Ebben az időben az eredeti 350-es terveire támaszkodva számos más teherautótípust fejlesztettek: a polgári felhasználású 400-as és 700-as szériát, valamint a hadsereg számára készült legendás D-344-est, vagy a sokoldalú D-566-ost. Az autógyár teljeskörű fejlesztést és gyártást végzett: az alvázszerkezet mellett itt készültek a fődarabok, úgy mint a motor, tengelyek, sebességváltók és kormányművek. A fülkék

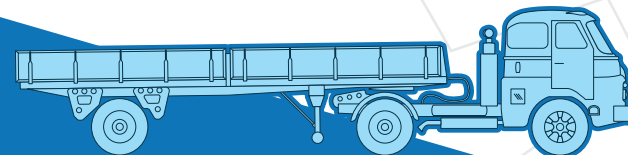

nem helyben készültek, ezeket sokáig az Ikarus gyártotta.

Az 1968-ban meghirdetett közúti járműprogram értelmében Magyarországnak kellett a KGST-országok legnagyobb autóbuszgyártójává válni. A Csepel Autógyár számára ez azt jelentette, hogy a teherautógyártással fel kellett hagyni, és teljes mértékben át kellett állni az Ikarus új, 200-as sorozata számára szükséges önjáró fenékvázak gyártására. Az átállás a gyár átalakításával, új üzemcsarnok építésével, és a munkaerő bővítésével járt: az 1970-es évekre már tízezren dolgoztak a Csepel Autógyárban.

A 80-as évekre a gyár az Ikarus legnagyobb beszállítójává vált - a Szovjetunióba és a szocialista blokk többi országába szállított több tízezer autóbusz fenékvázait készítették. A Csepel Autógyárban ennek ellenére megmaradt a teherautógyártás, a 750-es család járművei viszonylag sikeresek voltak Magyarországon.

A 80-as évek legvégén az összeomló KGST-piac a Csepel Autógyár alkonyát is elhozta. A nagyarányú leépítések után 1992-ben felszámolták a gyárat, melynek ingatlanjait végül az ÁTI-Sziget Ipari Park Kft. vette kezelésbe, létrehozva a ma is virágzó komplexumot. Az ipari park vezetése 2009-ben a Csepel Autógyár dicső múltja előtt tisztelegve hozta létre a Csepel Autó Gyártásmúzeumot.

HOL?

Az ÁTI-Sziget Ipari Parkban az 59-es számú épületben.

MI?

Hét üzemképes teherautó, egy autóbuszalváz, fődarabok, relikviák és egy informatív tablósor.

MIKOR?

Áprilistól október végéig hétfőtől szombatiig.

HOGYAN?

Élő tárlatvezetéssel, minimum 45 percben, 5-50 fős csoportok részére.

A kiállítás előzetes bejelentkezés alapján tekinthető meg!

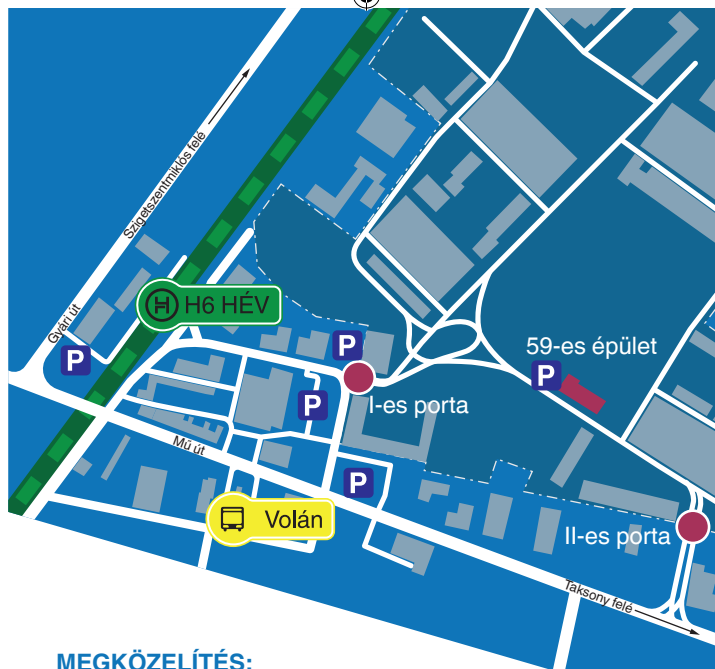
BEJELENTKEZÉS ÉS INFORMÁCIÓ:

Békés György tárlatvezető
0620-200-7241
Helytörténeti Gyűjtemény és Ádám Jenő Emlékház
0624-368-264
muzeum@sargahaz.com

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

www.sargahaz.com/muzeum
facebook.com/miklosimuzeum

A BELÉPÉS DÍJTALAN!

MEGKÖZELÍTÉS:

GPS: É: 47.3318917 K: 19.0053250

TÖMEGKÖZLEKEDÉssel:

H6 HÉV: Szigetszentmiklós-Gyártelep megállóhely
Volánbusz: Szigethalom, autóbusz állomás

GÉPJÁRMŰVEL:

Az Ipari Park I-es vagy III-as portáján található beléptetőkapuk egyikén áthaladva. Parkolni az épület mellett vagy az Ipari Parkon kívül lehet.

FELELŐS KIADÓ:

Városi Könyvtár és Községi Ház,
Helytörténeti Gyűjtemény
és Ádám Jenő Emlékház
2310 Szigetszentmiklós, Tököllyi u. 19.
Tel: 0624-530-980
Web: www.sargahaz.com
E-mail: sargahaz@sargahaz.com
Lázár Gergő igazgató

CSEPEL AUTÓ GYÁRTMÁNYMÚZEUM

 SZIGETSZENTMIKLÓS